

Sokszínű
Magyar nyelv **8**
munkafüzet

Lénárd Judit
Bernáth Magdolna
Patonainé Kökényesi Katalin

Sokszínű
Magyar nyelv
munkafüzet **8**

Hatodik kiadás

Mozaik Kiadó – Szeged, 2019

Kedves Gyerekek!

Ez a munkafüzet a 8. osztályos *Sokszínű magyar nyelv* című tankönyvhöz készült. Felépítésében, tartalmában és küllemében is szorosan kapcsolódik a tankönyv fejezeteihez: feladatai a tankönyvi tananyag feldolgozását, rendszerezését segítik. Mint ahogy az előző években megszokhattátok, az egyes fejezeteket összefoglaló feladatsorok zárják, melyek segítségével ellenőrizhetitek, elmélyíthetitek tudásotokat.

A munkafüzet feladatsorai az idén is gyakran szemelvényvel kezdődnek, mely a szövegértés ellenőrzésére is alkalmas. A szövegek kiválasztásánál most is figyeltünk arra, hogy izgalmas, humoros szépirodalmi szövegekkel és érdekes ismeretterjesztő írásokkal találkozzatok a feladatsorok bevezetőiben.

A tankönyv feladataihoz hasonlóan a munkafüzetben szereplő gyakorlatok is gondolkodásra, alkotásra, játékra ösztönöznek benneteket, és támaszkodnak ismereteitekre, mindennapi tapasztalataitokra. Megoldásuk során alkalmatok nyílnak véleményt nyilvánítani egy-egy témáról, megvitatni érdekes kérdéseket. Segítségükkel fejleszthetitek az íráskészségeket és a helyesírásokat, bővíthetitek a szókincseteket. A páros és csoportos feladatok arra is alkalmat adnak, hogy megtapasztaljátok a közös munka örömét.

Kutassatok a könyvtárban, keresséjtek a számítógépen! Olvassatok, gondolkodjatok és játsszatok!

Sok sikert kívánunk Nektek!

A szerzők

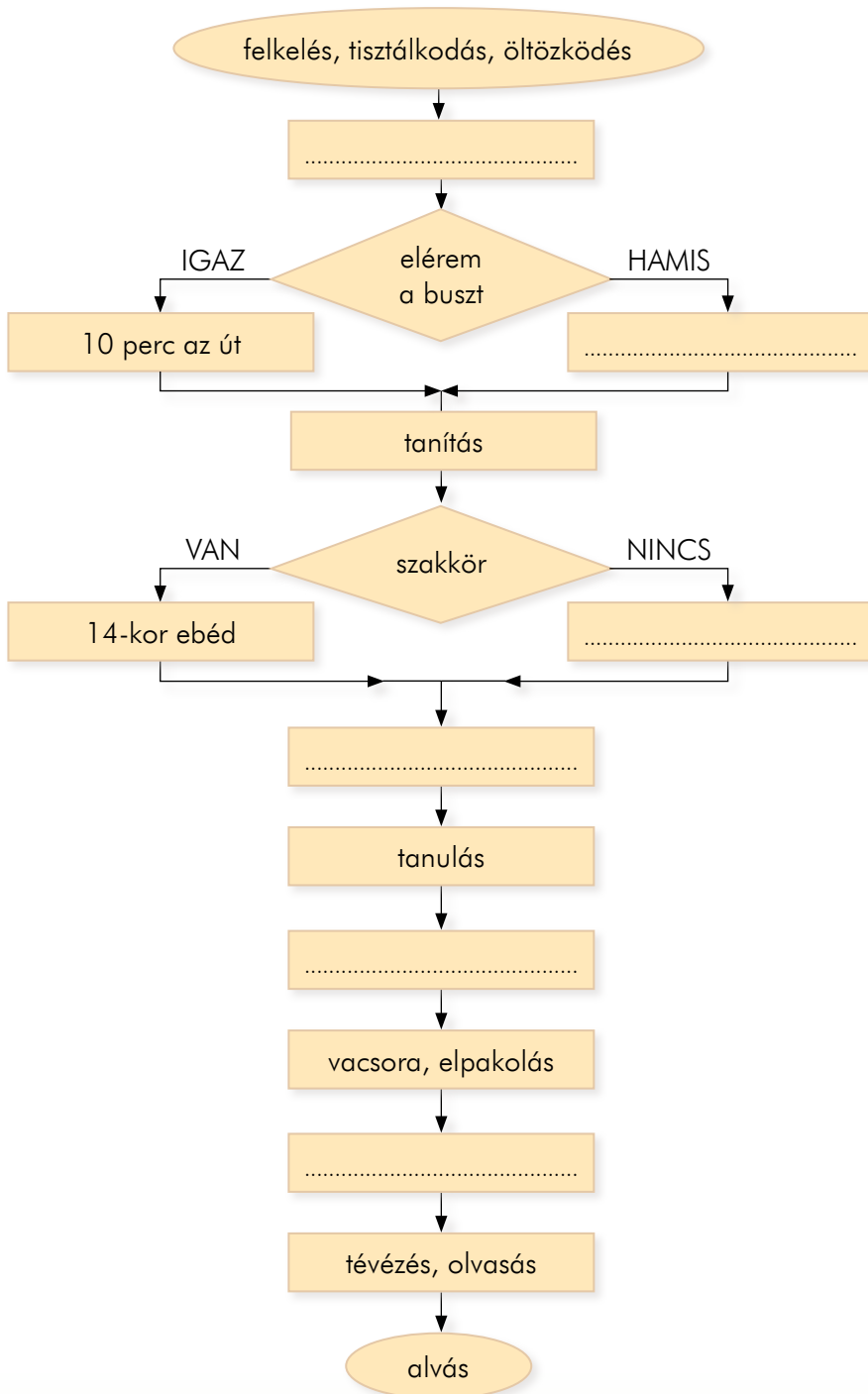

1. a) Olvassátok el figyelmesen az alábbi napirendet!

NAPIRENDEM HÉTKÖZNAPOKON

6.45-kor	<i>felkelek, tisztálkodom, felöltözöm</i>
7-kor	<i>reggeli a többiekkel, utána fogmosás</i>
7.20-kor	<i>indulok a buszhoz: ha elérem, 10 perc alatt benn vagyok a suliban; ha nem, akkor gyalog 25 perc az út</i>
8.00-kor	<i>kezdődik a tanítás</i>
<i>Ha 6 órám van, akkor 13-kor ebédelek</i>	
<i>Ha szakkör van, akkor 14-kor ebédelek</i>	
<i>Ebéd után indulok haza</i>	
15-től 17-ig	<i>tanulok</i>
17.30-tól 19-ig	<i>edzés</i>
19.30-kor	<i>vacsora a többiekkel, utána segítek anyának elpakolni</i>
20.00-kor	<i>fürdés, fogmosás</i>
20.30-tól	<i>pihenés, tévézés, olvasás</i>
21.30-kor	<i>indulok aludni</i>

b) A fentiek alapján egészítsétek ki a hiányos folyamatábrát!

2. Írjátok meg ti is a saját napirendeteket, majd készítsétek el hozzá a folyamatábrát! A füzetetekben dolgozzatok!

8. A mondatok csoportosítása szerkezetük szerint

Az összetett mondat

1. Párban dolgozzatok! Alkossatok mondatokat a megadott szempontok szerint az alábbi képek segítségével!

a) többszörösen összetett mondat:

.....

b) szervetlen összetett mondat:

.....

c) mellérendelő összetett mondat:

.....

d) alárendelő összetett mondat:

.....

e) egyszerű bővített mondat:

.....

2. Alakítsátok át a megkezdett mondatot a körülírásnak megfelelően, majd írjátok le a megoldást helyesen!

A téren a fiúk...

a) egyszerű bővített mondat:

.....

b) összetett mellérendelő mondat:

.....

c) összetett alárendelő mondat:

.....

d) szeretlen összetett mondat:

.....

e) sajátos jelentéstartalmú mellékmondat:

.....

f) egyszerű bővített mondat:

.....

3. Fogalmazzátok meg nyolc-tíz mondatban, mit terveztek a nyári szünetre!
Használjátok minél többféle összetett mondatot!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

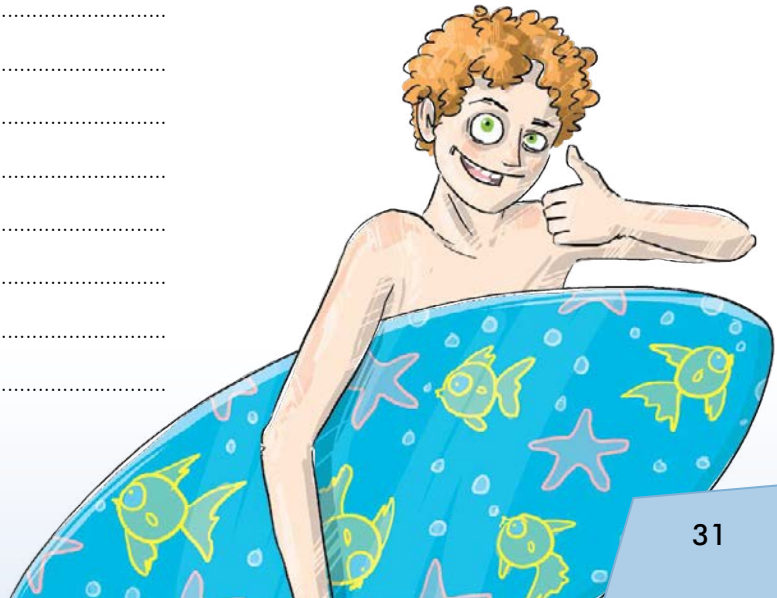
.....

.....

.....

.....

.....

1. a) Olvassátok el az alábbi halandzsamondatokat és magyar fordításukat, majd a segítségükkel fordítsátok le a megadott mondatot! Csoportokban dolgozzatok!

Ne votelte puted? = Nem vettél fagyit?

Loj ne tualte e müksekej? = Miért nem adtál a csokiból?

Szonelme e vonkad mükselet. = Megkínáltam a fiút csokival.

Fordítandó mondat: Nem vettem csokit.

.....

- b) Melyik nyelvtípusba sorolnátok a fenti halandzsanyelvet? Miért?
-
-

- c) Készítsetek ti is hasonló feladványt a társaitoknak!
-
-
-

Fordítandó mondat:

.....

2. a) Alkossatok csoportokat! Az alábbiakban más népek szólásainak, közmondásainak szó szerinti fordítását olvashatjátok. Mely magyar állandósult szókapcsolatok fogalmazznak meg hasonló gondolatokat?

a) Két fej jobb, mint egy. (angol)

b) Ne tedd minden tojásodat egy kosárba! (angol)

c) A majom is leesik a fáról. (japán)

d) A saját fejedről hajtsd el a legyet! (japán)

e) A harag méreggel kezdődik, és megbánással végződik. (arab)

f) Sok zaj és kevés dió. (spanyol)

g) Ledönt egy fát, hogy fogjon egy rigót. (kínai)

h) Annak, aki vár, az idő minden ajtót kinyit. (kínai)

i) A gaz nem pusztul el. (német)

j) Minden fedő megtalálja a fazekát. (német)

- a)
- b)
- c)
- d)
- e)
- f)
- g)
- h)
- i)
- j)

b) Hasonlítsátok össze a megfejtéseiteket, és keressétek meg minden közmondáshoz a legtalálób „fordítást”!

a) Keressétek meg a bűvös négyzetben a beszélők száma szerint tíz legnagyobb nyelvet, amelyet a Föld lakosságának mintegy fele beszél!

D	T	O	K	Í	N	A	I	K	I
P	H	I	A	H	I	N	D	I	N
M	P	O	R	T	U	G	Á	L	D
O	S	P	A	N	Y	O	L	U	O
F	M	Z	B	Á	L	L	X	E	N
C	B	E	N	G	Á	L	I	S	É
J	A	P	Á	N	O	R	O	S	Z

Megfejtés:

.....

.....

.....

b) Milyen okai lehetnek, hogy épp ezeket a nyelveket beszélik legtöbben a Földön? Beszéljétek meg!

TARTALOMJEGYZÉK

1. Tanulj tanulni! 4
2. Mit tanultunk az elmúlt években? 6

Az összetett mondat

3. A mellérendelő összetett mondat 16
4. Az alárendelő összetett mondat I. 20
5. Az alárendelő összetett mondat II. 23
6. Sajátos jelentéstartalmú mellékmondatok 26
7. A többszörösen összetett mondatok 27
8. A mondatok csoportosítása szerkezetük szerint 30
9. Az összetett mondatok helyesírása 32
10. Összefoglalás 35

Szövegalkotás

11. Véleménynyilvánítás írásban 38
12. A mindennapi élet hivatalos iratai I. 42
13. A mindennapi élet hivatalos iratai II. 46
14. Összefoglalás 47

Tömegkommunikáció

15. A tömegkommunikáció szerepe, feladatai 48
16. A tömegkommunikáció tájékoztató műfajai 49
17. A tömegkommunikáció véleményközlő műfajai 51
18. Reklám, hirdetés, apróhirdetés 54
19. Összefoglalás 56

A magyar nyelv élete

20. A nyelvek osztályozása nyelvtípus szerint 58
21. Nyelvünk eredete, rokonsága 60
22. A magyar nyelv története 63
23. A nyelvváltozatok I. A köznyelv és a csoportnyelvek 66
24. A nyelvváltozatok II. A nyelvjárások 68
25. Összefoglalás 70

Könyv- és könyvtárhasználat

26. Könyv- és könyvtárhasználat 72
27. Év végi összefoglalás 74